

Sygn. akt VII U 2838/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 stycznia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący : SSR del Anna Kruszevska

Protokolant : sekretarz sądowy Edyta Zawada

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2019 roku w Krakowie

na rozprawie

sprawy D. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia

na skutek odwołania D. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 9 lipca 2018 roku Nr (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt VII U 2838/18

UZASADNIENIE

wyroku z 8 stycznia 2019 r.

Decyzją z 9 lipca 2018 r., Nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. powołując się na przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że w stosunku do D. P. w okresie od 16 czerwca 2015 r. ma zastosowanie polskie ustawodawstwo w zakresie ubezpieczeń społecznych.

Od powyższej decyzji D. P. wniósł odwołanie, zaskarżając je w całości, zarzucając naruszenie:

- art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) numer 883/2004 z dnia 29.04.2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego poprzez jego niezastosowanie i ustalenie wbrew treści normy wynikającej z tego przepisu polskiego ustawodawstwa z zakresu zabezpieczenia społecznego za okres od 16 czerwca 2015 r.,

- art. 16 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) numer 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 poprzez jego zastosowanie i uznanie, iż wykonywana przez odwołującego na terenie Słowacji w firmie węgierskiej praca ma charakter pracy marginalnej.

Mając na uwadze powyższe zarzuty odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie, iż od dnia podjęcia pracy w firmie węgierskiej podlega on tamtejszemu ustawodawstwu oraz wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz odwołującego się kosztów procesu.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie z przyczyn podanych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji oraz wniósł o zasądzenie kosztów procesu.

Zainteresowana – firma (...) w B., Węgry nie zajęła żadnego stanowiska w sprawie.

Bezsporne w sprawie było, że D. P. na terenie Polski prowadzi działalność gospodarczą na własny rachunek.

Z umowy o pracę z 16 czerwca 2015 r. wynika, że od 16 czerwca 2015 r. dla firmy (...) w B. D. P. miałyby wykonywać tygodniowo 12 godzin pracy, natomiast przedłożone raporty z wykonywania pracy świadczą o wykonywaniu jedynie 12 godzin miesięcznie pracy dla węgierskiej firmy. Praca w węgierskiej firmie miała mieć nieznacznym wymiar finansowy. Według umowy wysokość wynagrodzenia miało wynosić miesięcznie 31500 HUF, a przedłożony przelew za wynagrodzenie 03/2016 wynosił 283,55 zł.

Praca najemna, która jest wykonywana w wymiarze 12 godzin w miesiącu, mając na uwadze odległość od miejsca zamieszkania i koszty dojazdu oraz poziom wynagrodzenia w stosunku do wykonywanej w sposób ciągły i zorganizowanej działalności gospodarczej w Polsce nie może być uznana za racjonalną działalność zarobkową. Zatrudnienie D. P. przez przedsiębiorstwo węgierskie ma charakter marginalny i wobec powyższego nie jest brane pod uwagę do ustalenia ustawodawstwa właściwego.

W wyniku prowadzonej przez instytucję węgierską kontroli m.in. w firmie (...) stwierdzono, że istnieje uzasadniona wątpliwość, co do tego, czy rzeczywiście dochodzi do wykonywania pracy ze strony pracowników węgierskich pracodawców na terenie Republiki Słowackiej. Stwierdzono także, że firmy te w tym firma (...) są założone i zarejestrowane na Węgrzech, a pod adresem spółki ma siedzibę spółka świadcząca usługę zakładania wirtualnej siedziby spółki. Pod adresem tych spółek brak dokumentów spółki oraz pracowników, którzy nie są także zgłoszeni do krajowej administracji podatkowej i celnej.

Pismem z 17 kwietnia 2018 r. odwołujący został zawiadomiony, że w okresie od 16 czerwca 2015 r. podlega polskiemu ustawodawstwu w zakresie ubezpieczeń społecznych.

O ustalonym przez ZUS ustawodawstwie zostały również poinformowane zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia 987/2009 wyznaczone instytucje: węgierska oraz słowacka, które nie zakwestionowały ustalonego ustawodawstwa.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest nieuzasadnione i nie zasługuje na uwzględnienie.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE L 166/1 z dnia 30 kwietnia 2004 r.; dalej „rozporządzenie podstawowe”) wprowadza w art. 11 ust. 1 ogólną zasadę, zgodnie z którą osoby, do których stosuje się rozporządzenie podlegają ustawodawstwu tylko jednego Państwa Członkowskiego. Szczegółowe postanowienia dotyczące określania mającego zastosowanie ustawodawstwa zawarte są w Tytule II obejmującym artykuły od 11 do 16 rozporządzenia.

Zgodnie z art. 11 ust. 3 lit. a rozporządzenia osoba wykonująca w Państwie Członkowskim pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego.

W myśl art. 13 ust. 3 tego rozporządzenia osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną.

Zgodnie z art. 14 ust. 5b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 r. z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonania Rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE L 284/1 z dnia 30 października 2009 r.; dalej „rozporządzenie wykonawcze”) - dodanego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 465/2012 z dnia 22 maja 2012r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz rozporządzenie (WE) nr 987/2009 dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 (Dz.U. UE L z dnia 8 czerwca 2012r.) - praca o charakterze marginalnym nie będzie brana pod uwagę do celów określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa na mocy art. 13 rozporządzenia podstawowego.

Stosownie do art. 16 rozporządzenia wykonawczego osoba, która wykonuje pracę w dwóch lub więcej państwach członkowskich, informuje o tym instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania (ust. 1). Wyznaczona instytucja państwa członkowskiego miejsca zamieszkania niezwłocznie ustala ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanej, uwzględniając art. 13 rozporządzenia podstawowego oraz art. 14 rozporządzenia wykonawczego. Takie wstępne określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa ma charakter tymczasowy. Instytucja ta informuje wyznaczone instytucje każdego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, o swoim tymczasowym określeniu (ust. 2). Tymczasowe określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa, przewidziane w ust. 2, staje się ostateczne w terminie dwóch miesięcy od momentu poinformowania o nim instytucji wyznaczonych przez właściwe władze zainteresowanych państw członkowskich, zgodnie z ust. 2, o ile ustawodawstwo nie zostało już ostatecznie określone na podstawie ust. 4, lub przynajmniej jedna z zainteresowanych instytucji informuje instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego miejsca zamieszkania przed upływem tego dwumiesięcznego terminu o niemożności zaakceptowania określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa lub o swojej odmiennej opinii w tej kwestii (ust. 3).

W ocenie sądu organ rentowy zasadnie przyjął, iż w okresie od 16 czerwca 2015 r. w stosunku do odwołującego ma zastosowanie polskie ustawodawstwo w zakresie ubezpieczeń społecznych. Wprawdzie słusznie zauważył powód, że regułą powinno być ustalanie ustawodawstwa właściwego kraju, w którym wykonywana jest praca najemna, jednakże w sytuacji, kiedy ZUS dysponował informacją, że węgierski organ rentowy uznaje umowy zawarte z firmą (...) za umowy fikcyjne, wydawanie decyzji o podleganiu ustawodawstwu węgierskiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych byłoby wyrazem nadmiernego formalizmu i powodowałoby zbędną przewlekłość postępowania. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że organ rentowy nie pominął wymogu zawiadomienia organów rentowych na Słowacji i na Węgrzech o ustaleniu ustawodawstwa polskiego, otwierając drogę do ewentualnego wniesienia sprzeciwu do powyższego.

D. P. do dnia zamknięcia rozprawy nie złożył zaświadczenia o podleganiu ustawodawstwu węgierskiemu, a zatem – biorąc pod uwagę zgodne stanowisko organów rentowych – należało uznać zaskarżoną decyzję za prawidłową.

Mając powyższe na uwadze na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzeczono jak w sentencji wyroku.